

Pablo Timoteore ojam'tāca pūrī ni'i

A'ti pūrī a'tiro weero ojanopā nise ni'i

Timoteo Listra wāmetiri macāpū bajuaçu niwī. Cū pacu griego masū nígū, judío masū mejēta nicu niwī. Cū paco pūrīcā judío masō nico niwō. Cū Pablōre queti miaco'tegu nicu niwī.

Pablo Éfesopū nígū, Timoteore a'ti pūrīrē ojacu niwī. Timoteore cū ējōpeosere wācūtutuacā weenemogū, Jesucristore ējōpeori curuacjārā tiropare añurō nisetidutigu ojacu niwī.

A'tiro ojacu niwī. “Ō'acūrē sērīrā, a'tiro weeroña'a”, ni ojacu niwī. Tojo nicā musārē su'ori nisetiacārē besesōrōrā, ā'rānojōrē sōrōrōña'a nisere ojacu niwī. Wapewia numiarē co'tesere, tojo nicā apeye ojanemocu niwī. Añurō weérā bu'iri marīrā nisetisere ojacu niwī. Queoro bu'etirārē tū'omasīdutisere ojacu niwī.

Pablo Timoteore oja'que ni'i

¹ Yū'u Pablo Jesucristo besecú'ucu ni'i. Ō'acū marīrē yu'rūogu nimi. Cūta Jesucristo ye quetire weredutigu o'ówī. Jesucristo marī wiogu quē'rā yū'ure o'ówī. Cūrēta marī yucuerā wee'e.

² Timoteo, mū'urē oja'a. Mū'u Jesucristore ējōpeoyucā, yū'u macū waro weronojō ni'i. Ō'acū marī pacu, tojo nicā Jesucristo marī wiogu mū'urē añurō weeato. Pajaña'to. Mū'urē ejerisājācā weeato.

Nisoosere cā'mota'aduti'que ni'i

³ Yū'u Macedoniapū wa'ase duporo mū'urē ti macā Éfesopū tojadutiwū. No'o mejēcā bu'erārē cā'mota'adutigu tojaque'adutiwū. Ni'cārōacārē mejārōta nigūti tja.

⁴ Tocjārārē wereturiamasere, tojo nicā na ñecūsũmũarē wāmepeonu'cūsere “Wācūma'aticā'ña”, niña. Masā tere wācūrā, mejō waro a'metu'tima'asama. Marīrē Ō'acū weeduti'quere añurō weecā weewe'e. Marī cūrē ējōpeose me'rā pe'e Ō'acū weeduti'quere wee'e. Tojo weegu narē mejēcā bu'esere cā'mota'aya.

⁵ Musārē a'merī ma'icā ɥagũ, tojo duti'i. Ña'ase marīrā, bu'iri marīrā tũ'oña'rā, diacjũ Ō'acūrē ējōpeorā, queoro ma'irāsa'a. ⁶ Āpērā tere weetima. No'o ɥaro ucūma'ama. ⁷ Ō'acū ye cjase cū duti'quere bu'esī'rīmima. Tojo weemirā, na ucūsere tũ'omasītima. Masĩbutiarā weronojō bu'ema.

⁸ Marī masī'i. Ō'acū Moisére dutise cūu'quere queoro masīcāma, añu ni'i. Te a'tiro ni'i. Masā Ō'acūrē yũ'rũnũ'cāsere masĩdutigu cūucũ niwī. ⁹ Ō'acū tere cūúgũ, queoro weerārē cūuticũ niwī. Cūrē yũ'rũnũ'cārārē, cū dutiro weetirārē cūucũ niwī. Tojo nicā ña'abutiario weeri masārē, ña'arō weenu'cūrī masārē cūucũ niwī. Ō'acūrē ējōpeotirārē, cū ye bu'ese cjasere ɥatirārē cūucũ niwī. Apeyere, no'o pacure, pacore wējēcō'arārē, nipe'tirā no'o wējēsebũcũrārē cūucũ niwī. ¹⁰ No'o āpērārē a'metārābajaque'atirārē, no'o ɥmũa se'saro numia me'rā weewũaronojō weerānojōrē cūucũ niwī. Numia quē'rārē na weronojō weewũarānojōrēta cūucũ niwī. Tojo nicā masārē ñe'e, āpērāpũre duaturiarārē cūucũ niwī. Nisoosebũcũrārē, tojo nicā “Ō'acū me'rā diacjũta ni'i” nisoorānojōrē cūucũ niwī. Tojo nicā nipe'tise añuse bu'esere cā'mota'arānojōrē Ō'acū cū dutisere cūucũ niwī. ¹¹ A'te bu'ese, añubutiase Ō'acū yũ'rũose queti nĩrōnojōta ni'i. Cū añuyũ'rũgu yũ'ũre a'te quetire weredutiwī.

Pablo “Yũ'ũ ña'agũ nimicā, Ō'acū yũ'ũre añurō weewī”

ni'que ni'i

¹² Yu'u marĩ wioꝝu Jesucristore e'catise o'o'lo. Cũ yu'ure añurõ wãcũgũ, cũ yarãrẽ yu'ure weetamudutiwĩ. Tojo weeditigũ, yu'ure tutuasere o'owĩ. ¹³ Todũporopũ yu'u cũrẽ ña'arõ ucũwũ. Cũ yarãrẽ ña'abutiario weewũ. Titapũre yu'u Jesucristore ẽjõpeotitjãgũ, yu'u weesere masĩtiwũ. Tojo weegũ Õ'acũ yu'ure pajaña'wĩ. ¹⁴ Marĩ wioꝝu yu'ure ma'ĩgũ, añubutiario weewĩ. Cũ yu'ure Jesucristore añurõ ẽjõpeocã weewĩ. Æpẽrãrẽ ma'icã weewĩ.

¹⁵ A'te yu'u ucũatje queoro waro ni'i. Nipe'tirã ẽjõpeorũa'a. A'tiro ni'i. Jesucristo ña'arõ weerãrẽ yu'rũosĩ'rĩgũ a'ti nucũcãpũre a'ticũ niwĩ. Yu'uta nipe'tirã yu'rũoro ña'arõ weeyu'rũnũ'cã'cũ ni'i. ¹⁶ Tojo nimicã, Õ'acũ yu'ure pajaña'wĩ. Cũ tojo weese me'rã Jesucristo ña'arõ weerãrẽ pajaña'sere yu'ure i'omũ'tãwĩ. Cũ masãrẽ pajaña'se ne pe'tisome. Yu'ure, ña'arõ weeyu'rũnũ'cã'cũre pajaña'caronojõta nipe'tirã cũrẽ ẽjõpeorãrẽ pajaña'gũsami. Narẽ cũ me'rã catinu'cũcã weegũsami. ¹⁷ Tojo weerã Õ'acũrẽ "Añuyu'rũami", ninu'cũrã. Cũ wioꝝu ninu'cũgũ nimi. Ne wẽrĩsome. Õ'acũ ni'cũta nimi. Cũ bajutigũ, masĩyu'rũgũ nimi. Tojota nimi.

¹⁸⁻¹⁹ Timoteo, mũ'u yu'u macũ weronojõ ni'i. Yu'u mũ'urẽ weeduti'quere weeya. Todũporo marĩ acawererã mũ'urẽ Õ'acũ wereduti'quere werepã. Na were'caronojõta weeya. Tere wéégũ, tutuaro me'rã du'ucũurõ marĩrõ añurõ weesere weenu'cũcã'ña. Tojo nicã queoro ẽjõpeo, bu'iri marĩgũ tu'oña'ña. Æpẽrã Jesucristore ẽjõpeorã queoro weemasĩmirã, weeticãrã niwã. Tere weetirã, Jesucristore ẽjõpeodu'ucãrã niwã. ²⁰ A'te tojo wa'awũ Hime-neorẽ, tojo nicã Alejandrorẽ. Tojo weegũ ã'rã pũarãrẽ Õ'acũrẽ ña'arõ ucũnemotica'to níngũ Jesucristore ẽjõpeorã me'rã ninemodutitiwũ. Narẽ wãtĩa wioꝝu de'ro weesĩ'rĩrõ weeato níngũ tojo weewũ.

2

“Õ'acūrē sērīrā, a'tiro weeroḡa'a” ní'que ni'i

¹ Ne waro Jesucristore ējōpeorā a'tiro weecā ḡa'a. Nipe'tirārē sērībosarā. Õ'acū narē weetamuato nírā sērībosato. Õ'acūrē sērīrā, “Añu'u”, niato. ² Wiorārē, nipe'tirā dutiri masārē sērībosato. Marī tojo weerā a'mequēse marīrō nirāsa'a. Nipe'tise Õ'acū dutisere queoro weemasīrāsa'a. Masā me'rā queoro nisetirāsa'a. ³ Marī āpērārē sērībosarā, añurō weerā wee'e. Õ'acū marīrē yu'rḡogḡ tojo weecā tu'sasami. ⁴ Õ'acū nipe'tirārē cū tiropḡ wa'acā ḡasami. Nipe'tirārē cū ye, diacjū cjasere masīcā ḡasami. ⁵ Õ'acū ni'cūta nimi. Tojo nicā Jesucristo ni'cūta tja masārē Õ'acū me'rā apobosari masū nimi. Cū masū weronojō uputigḡ nicḡ niwī. ⁶ Jesucristo nipe'tirā masārē yu'rḡogḡ wērībosacḡ niwī. Marī ña'arō wee'que wapare wapayegḡ tojo weecḡ niwī. A'te quetire “Tojo wa'lrosa'a” nícatero ejacā, werebajurēno'caro niwū. ⁷ Cū ye quetire weredutigḡ Cristo yu'ḡare sōrōwī. Cū besecúú'cḡ niato níḡū judío masā nitirārē cū ye, diacjū cjasere bu'edutigḡ sōrōwī. Diacjūta ni'i. Nisoogḡ mejēta wee'e.

⁸ Tojo weegḡ nipe'tirocjārā ḡmḡarē a'tiro weecā ḡa'a. Na nerēwḡaropḡ Õ'acūrē sērīcā ḡa'a. Númerō sērīrā, ña'arō weese moorā sērīrōḡa'a. Uase, a'metu'tise moorā sērīrōḡa'a. ⁹ Numia quē'rā a'tiro weecā ḡa'a. Na su'tire añurō ī'atḡ'saropḡta sãñato. Ejatuaro weeme'rīcã'to. Na upḡre āpērā “Añurā nima” nidutirā peje ma'masu'ayḡ'rḡoticã'to. ¹⁰ A'tiro pe'e weeato. Añurō bajusī'rīrā, Õ'acūrē ējōpeorā numia weewḡasenojōrē weeato. Bajuyoropḡre añurō weese me'rā “Añurā nima”, nino'ato. Āpērārē weetamu, añurō weeato. ¹¹ Jesucristore ējōpeorā nerē, na bu'eri curare numia di'tamarīrō tu'oato. Ūrūsãma'a, ye'suticã'to. ¹² Ne numiarē masā decopḡ

werenu'cũcã ɰawe'e. Tojo nicã ɰmɰarẽ ne dutiticã'to. Tojo weronojõ o'orã, na numia di'tamarĩato. ¹³ A'tiro ni'i. Õ'acũ Adãrẽ weemɰ'tãcɰ niwĩ. Cũ be'ro Evare weecɰ niwĩ. ¹⁴ Apeye quẽ'rãrẽ, Adã wãtĩ nisoono'mɰ'tãcɰ mejẽta nimi. Numio pe'e nisoono'mɰ'tãco niwõ. Tojo weeno'co niyugo, Õ'acũ duti'quere yɰ'rɰɰ'cãco niwõ. ¹⁵ Tojo nimicã, Õ'acũ numiarẽ yɰ'rɰogusami. Na põ'rãticã, narẽ añurõ yɰ'rɰweticã weegusami. Na cũrẽ ãjõpeocã, masãrẽ ma'icã, tojo weegusami. Na queoro wãcũyu, weeseticã, Õ'acũ cũ ɰaro weenu'cũcã, yɰ'rɰweticã weegusami.

3

Jesucristore ãjõpeori curuacjãrã sɰ'ori nirãrẽ sõrõse ni'i

¹ Masã a'tiro ucũwɰase diacjũta ni'i: "No'o Jesucristore ãjõpeori curuacjãrã sɰ'ori nigũ, sɰ'ori wejepeogɰ sãjãsi'rigũnojõ añuse da'rasere weesi'rigũ weemi." ² Tojo weesi'rigũnojõ a'tiro nirõɰa'a. Cũta "Nã'arõ weemi" nino'ña marĩgũ nirõɰa'a. Ni'cõta nɰmotigɰ nirõɰa'a. Cũ wiopesase me'rã weesetigɰnojõ nirõɰa'a. Añurõ wãcũyu weesetigɰnojõ nirõɰa'a. Æpẽrã wiopesase me'rã i'ano'gũnojõ nirõɰa'a. Sijari masã cũ ya wi'ipɰ wa'acã, añurõ põtẽrigũnojõ nirõɰa'a. Æpẽrãrẽ añurõ bu'e-me'rigũnojõ nirõɰa'a. ³ Tojo nicã que'agɰ, cumucabɰcɰ niticã'rõɰa'a. Tojo weronojõ o'ogɰ, tu'tiro marĩrõ masãrẽ queoro weegɰnojõ nirõɰa'a. A'mequẽsere ɰatigɰ, niyerure ɰaripejatigɰnojõ nirõɰa'a. ⁴ Cũ, cũ ya wi'icjãrãrẽ añurõ dutimasĩgũ nirõɰa'a. Cũ põ'rãrẽ añurõ wiopesase me'rã yɰ'time'ricã weegũ nirõɰa'a. ⁵ Cũ, cũ ya wi'icjãrãrẽ dutimasitigɰ, Õ'acũrẽ ãjõpeori curuacjãrã pe'ere totã nemorõ co'tetibosami. ⁶ Jesucristore ne waropɰ ãjõpeomũjãti'cure sɰ'ori wejepeogɰ sõrõña. Apetero weegɰ ni'cũ ãjõpeoca be'roacã sõrõno'cɰ pe'e

“Yũ'u ãpẽrã yu'ruoro añuyũ'rũnu'cã'a”, nibosami. Cũ tojo nígũ, wãtĩ weronojõ wãcũbosami. Tojo weegu Õ'acũ wãtirẽ bu'iri da're'caro weronojõ cũrẽ weebosami. ⁷ Apeye quẽ'rãrẽ a'tiro nino'gũrẽ beseya. Jesucristore ãjõpeotirã “Cũta añurõ weemi” nino'gũ niato. Tojo weet-icãma, ãpẽrã cũrẽ ña'arõ wãcũbosama. Cũ ñaro wéégu, bopoyagu wãtĩ ñaro weebosami.

“Weetamuco'terã a'tiro nisetiroña'a” nise ni'i

⁸ Jesucristore ãjõpeori curuacjãrã, Õ'acũ ye queti wererãrẽ weetamuco'terã quẽ'rã na wiorã weronojõ nirõña'a. ãpẽrã ãjõpeono'rãnojõ nirõña'a. Na ucũsere queoro weerãnojõ nirõña'a. Que'arã, ña'arõ weese me'rã niyeru wapata'asĩ'rĩrãnojõ niticã'rõña'a. ⁹ Marĩ ãjõpeose Jesucristo ye queti Õ'acũ i'o'quere ãjõpeonu'cũrã nirõña'a. Na bu'iri moorã tu'oña'rã nirõña'a. ¹⁰ Narẽ sõrõati duporo na weesetisere añurõ masĩrõña'a. Na añurõ weeseticã, bu'iri marĩcã i'arã, sõrõrõña'a. ¹¹ Numia quẽ'rã mejãrõta ãpẽrãrẽ ãjõpeono'rãnojõ nirõña'a. Ucjasepijarã niticã'rõña'a. Nũcũi'ase me'rã weesetirã nirõña'a. Tojo nicã queoro weenu'cũrã nirõña'a. ¹² Æmu weetamuco'tegu ni'cõta ñumotiroña'a. Cũ põ'rãrẽ, cũ ya wi'icjãrãrẽ añurõ dutimasĩrõña'a. ¹³ Na weetamuco'tesere añurõ weecã, narẽ masã “Añurõ weema”, nirãsama. Tojo nicã Jesucristore na ãjõpeosere uiro marĩrõ añurõ werenemorãsama.

Marĩ ãjõpeose cjase ni'i

¹⁴⁻¹⁵ “Maata mu'u tiropu wa'aguti”, ni wãcũ'u. Tojo wãcũmigũ, apetero weegu maata wa'atibosa'a. Tojo weegu mu'urẽ Õ'acũ põ'rã a'tiro nisetiroña'a nisere ojaguti. Õ'acũ catinu'cũgũ nimi. Cũ põ'rã Jesucristore ãjõpeori curuacjãrã nima. Náta Õ'acũ ye queti diacjũ cjasere masãrẽ masĩcã weema. ¹⁶ Diacjũta ni'i. Marĩ

ĕjĵopeose toduporo masā masīti'que ni'i. Mejĵ nise niwe'le. Añuse waro ni'i. A'tiro ni'i:

Õ'acũ macũ masũ weronojĵ uputigu a'ti nucũcãpũre ba-
juacu niwĩ.

Espĩritu Santu cũrẽ “Añugũ waro nimi”, ni werebajurẽcu
niwĩ.

Õ'acũrẽ wereco'terā u'mũsepũ nirá cũrẽ ĩ'acārā niwā.

Cũ ye queti a'ti nucũcãpũre werese'sano'o.

A'ti nucũcãpũre masā cũrẽ ĕjĵopeoma.

Be'ro Õ'acũ u'mũsepũ cũrẽ miacu niwĩ.

4

“Diacjũ cjasere ĕjĵopeotirā a'tiro weesama” nise ni'i

¹ Espĩritu Santu bajuyoropũ a'tiro nicũ niwĩ: “A'ti
ũmũco pe'tiati duporo ãpẽrā Jesucristore ĕjĵopeomi'cārā
ĕjĵopeodu'urāsama. Wātĩa nisoose me'rā bu'esere wer-
erārẽ siruturāsama. Tojo nicā wātĩa bu'esere siru-
turāsama.” ² Weeta'sari masā nisoose me'rā bu'ecā,
tũ'orāsama. Weeta'sari masā te nisoosere masĩmirā, ne
bu'iritirā tũ'oña'tima. ³ Na a'tiro weesama. Masārẽ
nũmotisĩ'rĩcā, cā'mota'asama. Tojo nicā ni'cārẽ ba'asere
ba'adutitisama. Õ'acũ pe'le a'te ba'asere weecu niwĩ.
Jesucristore ĕjĵopeorārẽ diacjũ cjase masĩrārẽ ba'adutigu
tojo weecu niwĩ. Tere ba'arā, cũrẽ e'catise o'odutigu tojo
weecu niwĩ. ⁴ Nipe'tise Õ'acũ wee'que añuse ni'i. Marĩ ne
yabiticā'rõũa'a. A'tiro pe'le weerõũa'a. Cũrẽ e'catise o'orā,
ba'arõũa'a. ⁵ A'tiro ni'i. Õ'acũ tere “Añu ni'i”, nitojacũ
niwĩ. Tojo weerā marĩ cũrẽ e'catise o'ocā, cũ te ba'asere
añuse wa'acā weemi.

Pablo Timoteore weedutise ni'i

⁶ Mũ'ũ Õ'acũ ye cjasere marĩ acawererārẽ bu'eya.
Tere bu'égũ, Jesucristore añurõ da'racõ'tegũ nigũsa'a.
Siape me'rā mũ'ũ Õ'acũ ye cjasere bu'égũ, nemorõ

ējōpeogusa'a. Mũ'u añuse bu'esere sirutuse me'rã nemorō wãcūtutuagu nigũsa'a. ⁷ A'ti turi cjase were-ma'asere tu'otica'ña. Nemorō Õ'acũ haro weenu'cũcã'ña. ⁸ A'tiro ni'i. Marĩ da'rarã, nemorō tutuarã wa'asa'a. Te añu ni'i. Marĩ Õ'acũ haro weecã, totã nemorō añusa'a. A'ti mũcorure, be'ro mũsepure marĩre añurō wa'arosa'a. ⁹ A'te diacjũta ni'i. Nipe'tirã a'tere ĩjōpeorũa'a. ¹⁰ Tojo weerã marĩ Jesucristo ye cjasere wererã, pi'eti, mũtu da'ra'a. Õ'acũ marĩre añurō weeatjere wãcũ, e'catiyu-tojarã, tojo wee'e. Cũ catinu'cũgũ nipe'tirãre yũruogũ nimi. Cũre ĩjōpeorã se'sarore yũruogũsami. ¹¹ A'tere ãpẽrãre dutiya. Narẽ tere bu'eya.

¹² Mũ'u ma'mũ nise ye bu'iri ãpẽrã mũ'u ucũsere ĩjōpeotibosama. Tojo weesere cã'mota'aya. A'tiro pe'e weeya. Jesucristore ĩjōpeorãre añuse queose i'ũa. Mũ'u ucũwũase, mũ'u weesetise me'rã i'ũa. Tojo nicã ãpẽrãre ma'ise, mũ'u Jesucristore ĩjōpeose me'rã i'ũa. Apeye quẽ'rãre añugũ mũ'u nise me'rã i'ũa. ¹³ Yũ'u topũ etase mũporo nerẽrã, Õ'acũ ye quetire bu'eĩ'onu'cũcã'ña. Marĩ acawererãre wãcūtutuadutigũ tojo weeya. Narẽ añurō bu'eya. ¹⁴ Õ'acũ mũ'urẽ weemasĩse o'o'quere weenu'cũcã'ña. Sõ'onícatero Jesucristore ĩjōpeori curu-acjãrã mũ'ori nirã mũ'urẽ ñapeocaterore te weemasĩsere Õ'acũ o'owĩ.

¹⁵ Õ'acũ o'o'quere wãcũnrũ, añurō weenu'cũcã'ña. Tojo weecã, nipe'tirã mũ'u añurō weewã'cãsere i'arãsama. ¹⁶ Apeye nigũti. Mũ'u bu'esere, tojo nicã mũ'u weesetisere añurō wãcũña. Nipe'tisere queoro weenu'cũcã'ña. A'tere wéegũ, mũ'u basu yũ'ruwetigũ weegusa'a. Tojo nicã mũ'u weresere tu'orã quẽ'rã yũ'ruwetirãsama.

5

Jesucristore ĕjĵopeorārē “A'tiro weeya” nise ni'i

¹ Timoteo, mǎ'urē dutiguti. Bǎcǎrǎ ǎmǎarē tu'titicǎ'ña. Mǎ'u, mǎ'u pacǎsumǎarē ucǎgǎ weronojĵ narē wereya. Ma'mapjia quē'rārē mǎ'u acabijirārē ucǎgǎ weronojĵ weeya. ² Bǎcǎrǎ numiarē mǎ'u pacosǎnumiarē ucǎgǎ weronojĵ narē wereme'ricǎ'ña. Nu'miarē mǎ'u acabijirārē weronojĵ ña'arĵ wǎcǎrĵ marĵrĵ wereya.

³ Wapewia numia weetamuno'ña marĵrārē weeta-mu'ña. ⁴ Wapewio pĵ'rǎticǎma o pǎrǎmerǎticǎma, core na weetamuato. Ne waro na ya wi'icjǎrǎ me'rǎ añurĵ weewǎ'cĵrĵña'a. Tojo weerǎ pĵ'rǎ, pǎrǎmerǎ, na pacǎsumǎa, na ñecǎsumǎa ma'i'que wapa ma'i a'merǎ weesama. Tojo weese añuse ni'i. Ō'acǎ tere tu'sasami. ⁵ Apego wapewio waro ni'cĵ nigĵ pǎrĵcǎ Ō'acǎ weetamuatjere yucuesamo. Ŭmǎcorinǎcǎ, ñamirĵnǎcǎ tojo sĕrĵnu'cǎsamo. ⁶ Apego wapewio pe'e co ǎasere weema'acǎ'samo. Co pecame'epǎ wa'acjo weronojĵ ni-tojasamo. ⁷ A'te quē'rārē weedutiya. Tojo weeduticǎ, “Na bul'iri marĵrǎ nima”, nino'rǎsama. ⁸ A'tiro ni'i. Ni'cǎ cǎ acawererārē añurĵ weetigǎ, marĵ ĕjĵopeosere yabigǎ weronojĵ nisami. Cǎ ya wi'icjǎrǎ warore añurĵ weetigǎ pe'e, totǎ nemorĵ ña'arĵ weesami. Jesucristore ĕjĵopeotigǎ nemorĵ ña'agǎ nisami.

⁹ Wapewia numiarē weetamurǎtirǎ na wǎmerē ni'cǎ pǎrĵpǎ ojaĵ'oña. A'tiro nirǎ numianojĵrē ojaya: Bǎcǎo waro sesenta cǎ'marĵ cǎogore, ni'cǎrĕta marǎpǎti'core ojaya. ¹⁰ “Co añurĵ weemo” nino'gĵnojojĵrē ojaya. Co pĵ'rārē añurĵ masĵ'conojĵrē masǎ co ya wi'ipǎ ejaĵǎ añurĵ ñe'egĵnojojĵrē ojaya. Tojo nicǎ mejĵ nisere da'rago ǎpĕrǎ Jesucristore ĕjĵopeorārē weetamugĵnojojĵrē ojaĵ'oña. Pi'etirārē weetamugĵnojojĵrē ojaya. No'o añuse apeyenojĵ weegore ojaya.

¹¹ Āpērā wapewia numia nu'miacure nisama. Nanojōrē na wāmerē ojaticā'ña. Apetero na ʔmua me'rā nisi'rīrā, apaturi marāpūtibosama tja. Jesucristo pe'ere wācūdu'u, marāpūtise pe'ere wācūyʔrʔnʔcābosama. ¹² Na “Jesucristo ye dia'cūrē weerāti” nī'quere weetirā, bu'iritirā nibosama. ¹³ Apeye quē'rārē wi'seripʔ dia'cū sjarā, nijīsijarā dojobosama. Te dia'cūrē weetibosama. Ucjasebʔcūrā dojobosama. Nipe'tise de'ro wa'asere ucjarā, na ye nitisere ucūwʔano'ña marīsere ucjabosama. ¹⁴ Tojo weegʔ wapewia numia nu'miacure nirārē marāpūtīcā ʔa'a. Na pō'rātiato. Wi'serire co'teato. Na tojo weecā, marīrē ī'atu'tigʔ “Na ña'arō weema”, nīmasītisami. ¹⁵ A'tiro ni'i. Āpērā wapewia numia Jesucristore ējōpeomirā, cūrē ējōpeodu'uma. Wātīa wiogʔre siruturā, tojo weema.

¹⁶ Jesucristore ējōpeogʔ o ējōpeogo na acawerego wapewiore cʔobosama. Core cʔorā na weetamuato. Jesucristore ējōpeori curuacjārārē co'tedutīcā'to. Tojo weecā, āpērā wapewia numia co'teno'ña marīrā pe'ere co'temasīrāsama.

¹⁷ Jesucristore ējōpeori curuacjārārē sʔ'ori wejepeorārē, añurō weerārē a'tiro nirōʔa'a. “Na añubutiaro dutima”, nirōʔa'a. Totā masārē were bu'erā pe'ere nemorō nirōʔa'a. ¹⁸ Ō'acū ye queti ojāca pūrīpʔ nīrōnojōta a'tiro ni'i: “Wecʔ trigore ārūagū, tuumajāmisʔtuasami. Cū ba'asī'rigū, ba'ato. A'tiro weeticā'to. Trigore ba'ari nīrā, cū ʔseropʔ tuusāarī be'tore tuusāaticā'to.” Aperopʔre a'tiro ojano'wū: “Da'rari masū cū da'rase wapa wapata'aba'amasīmi,” ni ojano'wū. Tojo weerā sʔ'ori nirārē weetamurōʔa'a.

¹⁹ Apetero ni'cū mʔ'ʔpʔre a'tiro nibosami: “Ūsārē sʔ'ori wejepeogʔ ña'arō weeamī”, ni weresābosami. Cū tojo nicā, tʔ'oticā'ña. Pʔarā o i'tiarā ī'a'cārā weresācāpʔ, tʔ'oya. ²⁰ Ña'arō weenu'cūrārē nipe'tirā ī'orōpʔ tu'tiya.

Tojo weecã, ãpẽrã uirã, ña'arõ weesome. ²¹ Õ'acũ ï'orõpũre, Jesucristo marĩ wioꝝũ ï'orõpũre mu'urẽ a'tiro nigũti. Tojo nicã Õ'acũrẽ wereco'terã cũ bese'cãrã ï'orõpũrẽ quẽ'rãrẽ mu'urẽ nigũti: Sũ'ori wejepeorãrẽ ni'cãrõnojõ weeya. Mu'ũ tu'sarãnojõ dia'cũrẽ añurõ weeticã'ña. Nipe'tirãrẽ queoro weeya. ²² Ì'abocurequejo, sũ'ori wejepeogũre sõrõticã'ña. Mu'ũ ña'arõ weerãrẽ besegũ, na ña'arõ weesere bu'ipejatomubosa'a. Nipe'tise ña'arõ weesere cã'mota'aya.

²³ Mu'ũ paapũ dutitise ye bu'iri aco dia'cũ sĩ'rõticã'ña. Cã'rõacã vino quẽ'rãrẽ sĩ'rõña.

²⁴ Ni'cãrẽrãrẽ na ña'arõ weesere beseatji dũporo maata na ña'arõ weesere masĩno'toja'a. Æpẽrã pe'ere na ña'arõ weese be'ropũ bajarosa'a. ²⁵ Mejãrõta tja añurõ weese quẽ'rã maata masĩno'o. Apeye pe'e añurõ weese maata bajutise be'ropũ bajarosa'a.

6

¹ Jesucristore ãjõpeorã da'racõ'teri masã na wiorãrẽ wiopesase me'rã ï'arõũa'a. Na tojo weecã, Õ'acũrẽ, tojo nicã marĩ bu'esere ãpẽrã ña'arõ ucũsome. ² Na wiorã Jesucristore ãjõpeorã nicã, a'tiro weeticã'to. Na ãjõpeorã nise bu'iri narẽ wiopesase marĩrõ ï'aticã'to. A'tiro pe'e weeato. Nemorõ añurõ weeato. Na wiorã Jesucristore ãjõpeorã nima. Tojo weerã na acawererã na mairãrẽ weronõjõ añurõ weeato. A'tere were, bu'eya narẽ.

Marĩ ãjõpeosere queoro weedutise ni'i

³ No'o mejẽcã bu'egũnojõ a'tiro nisami. Marĩ wioꝝũ Jesucristo ye bu'esere “Tojo niwe'e”, nisami. Tojo nicã marĩ ãjõpeose quẽ'rãrẽ “Tojo niwe'e”, nisami. ⁴ Tojo nigũ masĩtimigũ, “Æpẽrã yũ'rũoro masĩyũ'rũnũ'cã'a”, nisami. Cũ tojo nigũ tu'omasĩtigũ nimi. Cũ na ucũsenũcũrẽ “Tojo niwe'e”, nimũjãsamĩ. Te me'rã a'merĩ ãose, a'metu'tise,

yabise, a'merĩ ějōpeotise wā'cā'a. ⁵ Tojo nicā āpērā mejō warota a'metu'tise wā'cā'a. Ńa'arō wācūrā, tojo weesama. Diacjũ cjasere ne masītisama. Tojo weerá me'rā a'mesu'aticā'ña. Na “Ō'acūrē ějōpeose me'rā wapata'arāsa'a”, ni wācūsama. ⁶ Tojota ni'i, nírō. Diacjũta marĩ Ō'acūrē ějōpeose me'rā peje apeyenojō curoā weronojō ni'i. Marĩ curoo ejatuaro e'caticāma, tojota ni'i. ⁷ A'tiro ni'i. Marĩ a'ti turipure bajarā, ne apeyenojō me'rā bajuatiwũ. Wērĩrāpũ quē'rā ne apeyenojō miase. ⁸ Marĩ su'ti, ba'ase curose me'rā e'catiroũa'a. ⁹ Āpērā pe'e peje curosi'rĩrā ɱaripejarā no'o ɱaro weema'asama. Siape me'rā nemorō ɱaripejadosama. Te me'rā na dojo, bu'iri da'reno'rāsama. Pecame'epũ wa'arāsama. ¹⁰ A'tiro ni'i. Niyeru ɱaripejase me'rā nipe'tise ña'ase du'pocáti'i. Āpērā Jesucristore ějōpeomi'cārā a'te ɱaripejase me'rā na ějōpeomi'quere du'ucā'sama. Tojo weerā ni'cārōacārē na catiri ɱmũcore peje bujawetise bocama.

Pablo Timoteore “Queoro weeya” nise ni'i

¹¹ Timoteo, mũ'ũ pũrĩcā Ō'acũ yagũ ɱaripejasere ne weema'aticā'ña. A'tiro pe'e weeya. Añurō weenu'cũcā'ña. Ō'acūrē sirutuya. Cūrē ějōpeoya. Nipe'tirārē ma'ĩña. Mejēcā wa'acā, wācūtutuaya. Tu'tiro marĩrō āpērārē añurō weeya. ¹² Mũ'ũ tutuaro pōtēorō wācūtutua, ějōpeonu'cũcā'ña. Catise ɱ'mũsepu mũ'ũ Ō'acũ me'rā ninu'cũatjere wācũnu'cũcā'ña. Ō'acũ catise pe'titisere o'osĩ'rĩgũ mũ'urē besecu niwĩ. Tojo weegũ tere wācũyu'rũnũ'cācā, mũ'urē o'ogusami. Mũ'ũ pājārā tũ'oropũ Jesucristore ějōpeosere queoro werewũ. ¹³⁻¹⁴ Ō'acũ nipe'tirārē catise o'ogũ nimi. Cũ ĩ'orōpũ, tojo nicā Jesucristo ĩ'orōpũ quē'rārē mũ'urē weeduti'i. Jesucristomarĩcā cũ catiri ɱmũcore ma'itigũ, a'tiro weecu niwĩ. Poncio Pilatore cũ nisetisere añurō werecu niwĩ.

Mu'u quẽ'rã yu'u dutise nipe'tisere ducayuro marĩõ queoro wereya. “Cũ queoro weetimi”, nino'ticã'ña. Marĩ wioꝝu Jesucristo a'tiri curapũ tojo weedu'uya. ¹⁵ Õ'acũ “Tojo weeguti” nícatero ejacã, nipe'tise cũ ní'quere queoro tu'ajanu'cõgũsami. Õ'acũ ni'cũta añuyu'ruꝝu, tutuayũ'ruꝝu nimi. Nipe'tirã wiorã wioꝝu nimi. ¹⁶ Cũ ni'cũta catinu'cũmi. Cũ pũrõ asisteropũ nimi. Ne ni'cũ masũ cũ basu Õ'acũ nirõpũ wa'amasĩtimi. Ne ni'cũ cãrẽ ĩ'aticũ niwĩ. ĩ'ata basiowe'e. Õ'acũ ni'cũrẽta añurõ ucũyu'runu'cãrõña'a. “Cũ wioꝝu ninu'cũato”, nirõña'a. Tojota niato.

¹⁷ No'o peje cuorãnojořẽ a'tiro weedutiya. Na “Ãpẽrã yu'ruoro niyu'runu'cã'a”, niticã'to. Na cuose me'rã “Añurõ wa'arosa'a”, ni e'catiyuticã'to. Te queoro ni-we'e. Pe'tidija wa'arosa'a. Tojo weronojõ o'orã, Õ'acũ pe'ere e'catise me'rã yucueato. Cũ catinu'cũgũ marĩrẽ e'caticã uagũ, nipe'tise marĩ cuosere o'omi. ¹⁸ Peje cuorãrẽ añusere weedutiya. Ãpẽrãrẽ añurõ weeato. Na cuosere o'oato. ¹⁹ Na tojo wéerã, ape umucopũre peje cuorã weronojõ niyutojarãsama. Na catinu'cũatjere bo-carãsama.

Pablo Timoteore “Tojo weeya”, nitu'o'que ni'i

²⁰ Timoteo, Õ'acũ mu'urẽ weredutigũ cũu'quere añurõ weeya. A'ti nucũcã cjase ucũse mejõ nisere tu'oticã'ña. Tojo nicã mejẽcã no'o uaro ucũma'ase quẽ'rãrẽ tu'oticã'ña. Ãpẽrã “Masĩrã waro ni'i” nirã peje mejẽcã wãcũse cuoma. Upũtu na uaro ucũma'asama. Na masĩse nisoõ ucũma'ase ni'i. Tojo weegũ narẽ tu'oticã'ña. ²¹ Ni'cãrẽrã a'tere weesiruturã, Jesucristore eĩjõpeomi'quere du'ucã'cãrã niwã.

Õ'acũ mu'urẽ añurõ weeato.

Tocã'rõta oja'a.

Pablo

Õ'âkã hi yeere uúkũri turi Tukano
New Testament in Tucano (BR:tuo:Tucano)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tucano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tucano [tuo], Brazil

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tucano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2018 from source files dated 4 May 2018

00ebd04f-7b0d-5a72-9407-eb53ae2bd086